

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

№ 11-00-3153

София, 20.06.1997 год.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
г-н Асен Манов

КОПИЕ: НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ПРАВЕН"
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
г-жа Елиана Масава

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Тълкуването на чл.18 ал.1 от Конституцията по
отношение на водите

Уважаеми господин Манов,

Водата е уникален природен продукт, подвижен, ежегодно възобновим ресурс, разпределен неравномерно в пространството и времето, без който е невъзможно съществуването на живота и развитието на икономиката.

Всички води в природата са взаимно свързани и формират хидросферата. Надземните и подземните води са форми на съществуване на водите, използваемата част на които съставлява водните ресурси на страната.

Във водностопанската теория и практика е формирано схващане за водите като за единен природен ресурс, което изключва възможността да се направи деление на "води с национално значение" и такива с местно значение. Подобен подход би довел до възникване на непреодолими трудности при управлението, съставянето на баланси, единния контрол и рационалното използване на водите.

Всички опити за разработване на ново законодателство в областта на водите след 1991 год. се оказаха неуспешни поради възможността за двусмислено тълкуване на разпоредбата на чл.18 ал.1 от Конституцията по отношение на водите. Наложително е да се определи еднозначно дали обхватът на определението ".....с национално значение" се разпростира и върху водите. Според нас посоченото определение не се отнася за водите, тъй като не е възможно да се формират обективни критерии за дефиниране на води с национално значение и води с местно значение.

Понятието води с национално значение, появило се като една от възможностите за тълкуване на разпоредбата на чл.18 ал.1 от Конституцията е възпроизведено и в Закона за концесиите и поради невъзможността същото да бъде дефинирано този закон не може да се прилага по отношение на водите.

На основата на предпоставката, че има води с национално значение и води със значение различно от националното, със Закона за местното самоуправление и местната администрация и със Закона за общинската собственост се регламентират води общинска собственост - нещо безпрецедентно в историята на водното ни законодателство.

Наличието на посочените противоречия създава значителни трудности при осъществяване на управлението на всички дейности свързани с използване и опазване на водите.

В повечето европейски страни със закон водите са обявени за национално богатство, собственост са на държавата и използването им се предоставя и контролира от държавата.

Проблемът за собствеността на водата задължително трябва да се разграничава от проблема за собствеността на съоръженията и системите от съоръжения за използване на водата. Според едно от възможните тълкувания на текста на чл.18 ал.1 от Конституцията, водите определени със закон са изключителна държавна собственост. В чл.1 от Закона за водите е посочено, че всички води в пределите на страната са държавна публична собственост. Собствеността върху съоръженията и системите от съоръжения за използване на водите може да бъде частна и публична, както е регламентирано в чл.17 ал.2 на Конституцията.

За да се създадат условия за преодоляване на съществуващите

противоречия и затруднения, като имаме предвид препоръките на международните организации, които имат отношение по дейностите свързани с водите и опита и традициите установени в нашата водно стопанска практика считаме, че правната уредба в областта на водите трябва да се основава на схващането, че водите са единен неделим ресурс, който е изключителна държавна собственост и със Закон се предоставя право на ползване на водите от физически и юридически лица с или без разрешение.

Тъй като съгласно разпоредбата на чл.3 на Конституцията, официалният език в републиката е българският, от което следва че и конституцията е съставена на същия език, председателят на Националния съвет по водите към Министерския съвет през 1993 год. се обръща към Института за български език към Българската академия на науките с молба, в обхвата на пълномощията на института, да се даде тълкуване на разпоредба от чл.18 ал. 1. Копие от тълкуването, което не се нуждае от коментар, прилагаме към становището.

Приложение: съгласно текста

МИНИСТЪ

